

รายงานผลการดำเนินงานโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร
เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

- กิจกรรมที่ ๑. “สวนไพรท้องถิ่นเรา”
- กิจกรรมที่ ๒. “ปลูกปักษีรักษ์สวนไพร”
- กิจกรรมที่ ๓. “สวนสมุนไพร ท้องถิ่น ทรงคุณค่า”
- กิจกรรมที่ ๔. “อนุรักษ์สวนไพรท้องถิ่น”

เทศบาลตำบลสระบัว
อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี

**รายงานผลการดำเนินงานโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เถลิงพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗
กิจกรรมที่ ๑. “สมุนไพรท้องถิ่นเรา”**

๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ...สำนักงานปลัด เทศบาลตำบลสระบุรี...

๒. สถานที่จัดสวนสมุนไพร ☐ พื้นที่ อปท. ☒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
☐ อื่นๆ (ระบุ).....

๓. พื้นที่ในการปลูก.....๕๐.....ตารางเมตร.....

รายชื่อสมุนไพรในท้องถิ่น

ลำดับ	ชื่อสมุนไพร	สรรพคุณ	รูปภาพ
๑.	ฟ้าทลายโจร	-ฟ้าทลายโจร แก้ไขทั่วไป เช่น ไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ , ระวังอาการอักเสบ พวกไอ เจ็บคอ คออักเสบ ต่อมทอนซิล หลอดลมอักเสบ ขับเสมหะ รักษา โรคผิวหนังฝี, แก้ติดเชื้อ พวกทำให้ปวดท้อง ท้องเสีย บิด	
๒.	ขมิ้นชัน	-ขมิ้นชัน มีสารต่อต้านอนุมูลอิสระซึ่งช่วยในการชะลอวัยและชะลอการเกิดริ้วรอย,ช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับร่างกาย,ช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้ผิวหนังมีสุขภาพดีแข็งแรง,ขมิ้นชันอาจมีบทบาทช่วยป้องกันการเกิดโรคมะเร็ง	
๓	ว่านหางจระเข้	-ว่านหางจระเข้ เป็นยาฆ่าเชื้อ ฝาดสมานแผล ห้ามเลือด ในขณะเดียวกันก็เป็นตัวกระตุ้นเซลล์เนื้อเยื่อให้เจริญเติบโต ทำให้แผลหายเร็วขึ้น	

ลำดับ	ชื่อสมุนไพร	สรรพคุณ	รูปภาพ
๔	ตะไคร้	-ตะไคร้ เป็นยาขับลม แก้ท้องอืดเพื่อแน่นจุกเสียด, รสหอมปรา่ ใบสดใช้เป็นยาช่วยลดความดันโลหิต และแก้ไข้	
๕	กะเพรา	-กะเพรา ช่วยให้ร่างกายอบอุ่น ป้องกันไข้หวัด, ช่วยบรรเทาอาการคลื่นไส้อาเจียน, ช่วยขับลมในกระเพาะอาหาร แก้จุกเสียดแน่นท้องได้	
๖	ขิง	-ขิง ลดอาการท้องอืด, ช่วยบรรเทาอาการ ไมเกรน, ช่วยบรรเทาอาการคลื่นไส้	
๗	ใบบัวบก	-ใบบัวบก ช่วยลดอาการอักเสบ ลดอาการปวด แสบ ปวดร้อน จากแผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก ช่วยรักษาแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้	
๘	สะระแหน่	-สะระแหน่ แก้ปวดท้อง ขับลมในกระเพาะ ลำไส้ แก้จุกเสียดแน่นเพื่อ ปวดท้อง แก้อาการเกร็งของกระเพาะอาหารและลำไส้	
๙.	ใบมะกรูด	มีรสปร่า หอม แก้ไอ แก้อาเจียนเป็นโลหิต แก้ไข้ ใน กัดเสมหะในคอ แก้น้ำลายเหนียว กัดเถาดาน ในท้อง แก่ระดูเสียฟอกโลหิตระดู ขับระดู ขับลม ในลำไส้ แก้จุกเสียดปรุงอาหารดับกลิ่นคาว	

ลำดับ	ชื่อสมุนไพร	สรรพคุณ	รูปภาพ
๑๐	กระชายขาว	-กระชายขาว ช่วยต้านอาการหวัด แก้เวียนศีรษะ ลดไขมันในเลือดต้านอนุมูลอิสระ และกระตุ้นการไหลเวียนของเลือด ช่วยเพิ่มสมรรถนะทางเพศชาย ช่วยลดอาการเหงือกอักเสบ หรือมีแผลในช่องปาก แก้อาการท้องร่วง	
๑๑.	ชะพลู	-ชะพลูช่วยบำรุงสายตา ต้านอนุมูลอิสระ ลดการอักเสบ กระตุ้นการทำงานของระบบย่อยอาหาร ช่วยขับเสมหะ ช่วยให้ร่างกายสดชื่น ช่วยเพิ่มความแข็งแรงให้กับกระดูกและฟัน	
๑๒	เตยหอม	-เตยหอม ดั้นและราก - ใช้เป็นยาขับปัสสาวะ แก้กระษัย. ใบสด - ตำพอกโรคผิวหนัง - รักษาโรคหิด - น้ำใบเตย ใช้เป็นยาบำรุงหัวใจให้ชุ่มชื้น	
๑๓	พริก	-พริก สลายลิ่มเลือดให้คืนสู่ปกติ กระตุ้นให้อยากอาหาร ขับเสมหะ ทำให้หายใจคล่อง บรรเทาอาการปวด ต่างๆ กระตุ้นสารเอ็นดอร์ฟิน ทำให้รู้สึกผ่อนคลาย ช่วยลดน้ำหนักได้	
๑๔	โหระพา	- โหระพา แก้ปวดฟัน ช่วยให้เจริญอาหาร กลิ่นหอมจาก น้ำมันหอมระเหยที่มีอยู่ในใบช่วยขับลม ทำให้เจริญ อาหารแก้ปวดหัว แก้หวัดแก้อาหาร ย่อยอาหาร แก้ ท้องอืด-ท้องเฟ้อแก้บิด ช่วยระบาย ช่วยให้ ความรู้สึกสงบ ไล่ยุ่งได้	
๑๕	ต้นแค	แก้โรคบิดมีตัว แก้มูกเลือด แก้ท้องเดิน ท้องร่วง คุมธาตุภายนอก ใช้ชะล้างบาดแผล แก้ไข้หัวลม แก้ปวดและหนักศีรษะ ลดความร้อน ลดไข้	

ลำดับ	ชื่อสมุนไพร	สรรพคุณ	รูปภาพ
๑๖	ว่านขั้มดลูก	: ราก – แก่ท้องอืดเฟ้อ เหน้้า- เป็นยาบีบมดลูก ทำให้มดลูกเข้าอู่เร็วหลังจากการคลอดบุตร ทำให้ ประจำเดือนมาปกติ ประจำเดือนในกรณีที ประจำเดือนมาไม่ปกติ รักษาโรคมดลูกพิการปวด บวม - แก่ปวดมดลูก - แก่ริดสีดวงทวาร - แก่ไส้ เลื่อน ขับเลือด ขับลม ขับน้ำคาวปลา แก่โรคลม - รักษาอาการอาหารไม่ย่อย	
๑๗	ว่านกาบหอย	ใบ - แก่ร้อนใน กระหายน้ำ แก่ไอ อาเจียนเป็น โลหิต แก่ฟกช้ำภายใน เนื่องจากพลัดตกจากที่สูง หรือหกล้มฟาดถูกของแข็ง แก่บิด ถ่ายเป็นเลือด แก่ปัสสาวะเป็นเลือด ดอก - รสชุ่มเย็น ต้มกับ เนื้อหมูรับประทาน ใช้ขับเสมหะ แก่ไอแห้งๆ แก่ อาเจียนเป็นโลหิต เลือดกำเดาออก ห้ามเลือด แก่ ปัสสาวะเป็นเลือด แก่ไอเป็นเลือด แก่บิดถ่ายเป็น เลือด	
๑๘	ต้นเพกา	มีรสฝาดเย็น ขมเล็กน้อย ใช้บำรุงธาตุ ทำให้เกิดน้ำย่อย อาหาร เจริญอาหาร แก่ท้องร่วง แก่บิด แก่ไข้สันนิบาต ใช้ ภายนอก รากฝนกับน้ำปูนใส ทาแก่อการอักเสบ ผัก อ่อน - รับประทานเป็นผัก ช่วยในการขับผายลม บำรุง ธาตุ เมล็ด - ใช้เป็นยาถ่าย เมล็ดแก่ใช้เป็นยาระบาย แก่ ไอ ขับเสมหะ เปลือกต้น - รสฝาดเย็น และขมเล็กน้อย เป็น ยาสมานแผล ทำน้ำเหลืองให้เป็นปกติ ขับน้ำเหลืองเสีย ขับ เลือดดับพิษโลหิต บำรุงโลหิต แก่เสมหะจุกคอ ขับเสมหะ แก่บิด แก่อการจุกเสียด	
๑๙	ไพล	เป็นยาแก้ท้องขึ้น ท้องอืดเฟ้อ ขับลม แก่บิด ท้องเดิน ขับ ประจำเดือนสตรี ทาแก่ฟกบวม แก่ผื่นคัน เป็นยารักษาหิด - เป็นยากันเล็บถอด ใช้ต้มน้ำอาบหลังคลอด น้ำคั้นจาก เหง้า - รักษาอาการเคล็ดขัดยอก ฟกบวม แผลง้ำเข้าเมื่อย หัว - ช่วยขับระดู ประจำเดือนสตรี เลือดร้าย แก่มูกกิด ระดูขาว แก่อาเจียน แก่ปวดฟัน ดอก - ขับโลหิตกระจาย เลือดเสีย ต้น - แก่ธาตุพิการ แก่อุจระพิการ ใบ - แก่ ไข้ ปวดเมื่อย แก่ครั่นเนื้อครั่นตัว แก่เมื่อย	

ข้อมูลผู้รายงาน

ชื่อ-สกุล..... น.ส.รัชฎาญจน์ จันทร์ภิรมย์.....
ตำแหน่ง..... นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ.....
เบอร์โทรศัพท์..... ๐๙๕-๓๘๕๖๘๘๒.....

รายงานผลการดำเนินงานโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เจริญพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗
กิจกรรมที่ ๒ “ปลูกปกรักราชสมุนไพร”

๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ...สำนักงานปลัด...เทศบาลตำบลสระบัว.....
๒. สถานที่จัดสวนสมุนไพร ☐ พื้นที่ อปท. ☒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
☐ อื่นๆ (ระบุ).....
๓. พื้นที่ในการปลูก.....๕๐.....ตารางเมตร.....

ภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรม (ไม่จำกัดจำนวนภาพถ่าย)

ข้อมูลผู้รายงาน

ชื่อ-สกุล.....น.ส.รัชชกาญจน์ จันทร์ภิรมย์.....

ตำแหน่ง.....นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ.....

เบอร์โทรศัพท์.....๐๙๕-๓๘๕๖๘๘๒.....

รายงานผลการดำเนินงานโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เถลิงพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗
กิจกรรมที่ ๓ “สวนสมุนไพร ท้องถิ่น ทรงคุณค่า”

๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ...สำนักงานปลัด...เทศบาลตำบลสระบุรี...

๒. สถานที่จัดสวนสมุนไพร ☐ พื้นที่ อปท. ☒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ☐
☐ อื่นๆ (ระบุ).....

๓. พื้นที่ในการปลูก.....๕๐.....ตารางเมตร.....

กิจกรรมที่ ๓ “สวนสมุนไพร ท้องถิ่น ทรงคุณค่า”

๑. การจัดทำป้ายชื่อสมุนไพร ☒ มี ☐ ไม่มี

๒. ข้อมูลสมุนไพร อาทิ ข้อมูลด้านชีวภาพ ภายนอกภาพ โภชนาการ สรรพคุณ การนำไปใช้ประโยชน์
☒ มี ☐ ไม่มี

๓. ภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรม (ไม่จำกัดจำนวนภาพถ่าย)

ว่านหางจระเข้

-ว่านหางจระเข้ เป็นยาฆ่าเชื้อ ฝาดสมานแผล ห้ามเลือด ในขณะเดียวกันก็เป็นตัวกระตุ้นเซลล์เนื้อเยื่อให้เจริญเติบโต ทำให้แผลหายเร็วขึ้น

ตะไคร้

ตะไคร้ เป็นยาขับลม แก้ท้องอืดเพื่อแน่นจุกเสียด, รสหอมปร่า ใบสดใช้เป็นยาช่วยลดความดันโลหิต และแก้ไข้

กะเพรา

-กะเพรา ช่วยให้ร่างกายอบอุ่น ป้องกันไข้หวัด, ช่วยบรรเทาอาการคลื่นไส้อาเจียน, ช่วยขับลมในกระเพาะอาหาร แก้จุกเสียดแน่นท้องได้

ใบบัวบก

ใบบัวบก ช่วยลดอาการอักเสบ ลดอาการปวดแสบปวดร้อน จากแผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก ช่วยรักษาแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้

ใบมะกรูด

รสปร่า หอม แก้ไอ แก้อาเจียน เป็นโลหิต แก้ไข้ใน กัดเสมหะในคอ แก่น้ำลายเหนียว กัดเถาตานในท้อง แก่ระดูเสียฟอกโลหิตระดู ขับระดู ขับลมในลำไส้ แก้จุกเสียดปรุงอาหาร ต้มกลั่นคาว

กระชายขาว

-ช่วยต้านอาการหวัด แก้วิงเวียนศีรษะ ลดไขมันในเลือดต้านอนุมูลอิสระ กระตุ้นการไหลเวียนของเลือด ช่วยเพิ่มสมรรถนะทางเพศชาย ช่วยลดอาการเหงือกอักเสบหรือมีแผลในช่องปาก แก้

ใบชะพลู

-ชะพลูช่วยบำรุงสายตา
ต้านอนุมูลอิสระ ลดการ
อักเสบ กระตุ้นการทำงานของ
ของระบบย่อยอาหาร ช่วย
ขับเสมหะ ช่วยให้ร่างกาย
สดชื่น ช่วยเพิ่มความ
แข็งแรงให้กับกระดูกและฟัน

เตยหอม

-เตยหอม ต้านและราก -
ใช้เป็นยาขับปัสสาวะ แก้
กระษัย. ใบสด - ตำพอก
โรคผิวหนัง - รักษาโรค
หิด - น้ำใบเตย ใช้เป็นยา
บำรุงหัวใจให้ชุ่มชื้น

พริก

-พริก สลายลิ่มเลือดให้คืนสู่
ปกติ กระตุ้นให้อยากอาหาร
ขับเสมหะ ทำให้หายใจ
คล่อง บรรเทาอาการปวด
ต่างๆ กระตุ้นสารเอ็นดอร์
ฟิน ทำให้รู้สึกผ่อนคลาย .
ช่วยลดน้ำหนักได้

โหระพา

- โหระพา แก้ปวดฟัน ช่วยให้
เจริญอาหาร กลิ่นหอมจาก
น้ำมันหอมระเหยที่มีอยู่ในใบ
ช่วยขับลม ทำให้เจริญ อาหาร
แก้ปวดหัว แก้หวัดแก้อ้วน ช่วย
ย่อยอาหาร แก้ ท้องอืด-ท้องเฟ้อ
แก้บิด ช่วยระบาย ช่วยให้
ความรู้สึกสงบ ไล่ยุงได้

ต้นแค

- แก้วโรคมืดมีตัว แก้มูกเลือด
แก้ท้องเดิน ท้องร่วง คุมธาตุ
ภายนอก ใช้ชะล้างบาดแผล
แก้ไข้หัวลม แก้ปวดและหนัก
ศีรษะ ลดความร้อน ลดไข้

ว่านกาบหอย

ใบ - แก้วร้อนใน กระหายน้ำ แก้วไอ
อาเจียนเป็นโลหิต แก้วฟกช้ำภายใน
เนื่องจากพลัดตกจากที่สูงหรือหกล้ม
ฟาดถูกของแข็ง แก้วบิด ถ่ายเป็นเลือด
แก้วปัสสาวะเป็นเลือด
ดอก - รสชุ่มเย็น ต้มกับเนื้อหมู
รับประทาน ใช้ขับเสมหะ แก้วไอแห้งๆ
แก้วอาเจียนเป็นโลหิต เลือดกำเดาออก
ห้ามเลือด แก้วปัสสาวะเป็นเลือด แก้วไอ
เป็นเลือด แก้วบิดถ่ายเป็นเลือด

ข้อมูลผู้รายงาน

ชื่อ-สกุล..... น.ส.รัชฎาญจน์ จันทร์ภิรมย์.....
ตำแหน่ง..... นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ.....
เบอร์โทรศัพท์..... ๐๙๕-๓๘๕๖๘๘๒.....

รายงานผลการดำเนินงานโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗
กิจกรรมที่ ๔ “อนุรักษ์สมุนไพรท้องถิ่น”

๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ...สำนักปลัด...เทศบาลตำบลสระบัว...
๒. สถานที่จัดสวนสมุนไพร ☐ พื้นที่ อปท. ☒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ☐ อื่นๆ (ระบุ).....
๓. พื้นที่ในการปลูก.....๕๐.....ตารางเมตร.....

กิจกรรมที่ ๔ “อนุรักษ์สมุนไพรท้องถิ่น”

๑. การดำเนินการของ อปท. ในการส่งเสริมสนับสนุน สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชพรรณสมุนไพรให้เด็ก
เยาวชน และ ประชาชนในชุมชน เช่น การศึกษาดูงาน การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสมุนไพร เพื่อเฉลิมพระ
เกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

๑.๑ การดำเนินกิจกรรม

- ☒ มีการดำเนินกิจกรรม ☐ ไม่มีการดำเนินกิจกรรม

๑.๒ ภาพถ่ายภาพการดำเนินกิจกรรม (ไม่จำกัดจำนวนภาพถ่าย)

๒. อปท. ได้ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ หรือไม่

- ☒ มี ☐ ไม่มี
- ☒ เว็บไซต์ของ อปท. www.sabua.go.th
- ☒ Facebook ของ อปท. ระบุ. เทศบาลตำบลสระบัว
- ☐ Line ระบุ.....
- ☐ YouTube ระบุ.....
- ☐ ป้าย/ประกาศประชาสัมพันธ์
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

ข้อมูลผู้รายงาน

ชื่อ-สกุล..... น.ส.รัชฎาภรณ์ จันทร์ภิรมย์.....

ตำแหน่ง..... นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ.....

เบอร์โทรศัพท์..... ๐๙๕-๓๘๕๖๘๘๒.....